

Mültecilerin Sesi

Türkiye’de Yaşayan Mültecilerin Görüşlerine Adanmıştır

Üç ayda bir yayınlanır

Kış 2007

Düğünüm

Mahad Türkiye’de resmi nikah yapmanın zorluklarını anlatıyor.
Sayfa 2

Kongolular Birlik Oluyor

Les congolais se rassemblent
Sebastien İstanbul’da yaşayan 150 Kongolu mültecinin hikayesini ve kurdukları grubun dayanışmasını, yapısını ve amaçlarını anlatıyor
Sayfa 4

Cesaret, Umut ve Kararlılık

Courage, Espoir & Détermination
Banza’dan mültecilere çağrı: Korkmadan hikayenizi anlatın ki tüm dünya sesinizi duyabilsin.
Sayfa 6

Yeni Evime Nasıl Ulaşacağım?

Fartoun makalesinde, Türkiye’deki mültecilerin ikamet harçlarını ödeme konusunda yaşadıkları sorunu dile getiriyor.
Sayfa 7

Sempati Yeterli mi? آیا احساس مودری کافی است؟

Hamid mültecilerin içinde buldukları durumu inceliyor ve BMMYK, STKlar ve mülteci kabul eden ülkelere tavsiyelerde bulunuyor.
Sayfa 8

Bir Mültecinin “Kaza” Sonucu Ölümü!

Festus Okey’in bir polis tarafından öldürülmesinin ardından İstanbul’daki Nijeryalıların yazdığı bir mektup ve makale.
Sayfa 10

Aksaray’dan bir düğün hikayesi

Mülteci Mahad ve Zehara’nın düğününden fotoğraflar

Mahad ve Zehara mutluluklarını dostları ve Helsinki Yurttaşlar Derneği Mülteci Destek Programı’ndan iş arkadaşlarıyla paylaştı.

Düğün Törenim

Mogadişu, Somalia'dan ayrıldıktan sonra 15 Temmuz 2004 günü Türkiye'ye vardım. Taksim'de yaşıyorum. Buraya ilk taşındığımda bir civata fabrikası için çalışıyordum. Simdi ise Helsinki Yurttaşlar Derneği Mülteci Hukuki Destek Programı için tercüman ve kayıt görevlisi olarak çalışıyorum. BMMYK tarafından mülteci statüm var.

Geçen yıl, kasım ya da aralık ayında, yeni gelen müvekkiller ile ofiste kayıt yaparken, BM'ye başvurmak isteyen Zahera diye biri geldi. Kendisi de Mogadişu'dan geliyordu. Orada ona âşık oldum ve bir ay sonra kendisine evlenme teklif etmeye karar verdim. Sonunda kendisi kabul etti ve haziran ayında düğünümüzü yaptık.

Pahalı olacağı için ben büyük bir kutlama yapmak istemedim, fakat Zehara, davet ve dans olacak büyük bir kutlama istiyordu. Bu yüzden Aksaray'da düğün salonunda bir tören yaptık.

Türk yasalarına göre resmi nikah yapmak gerekiyor, dini nikah kabul edilmiyor. Somali'de ise evlenmek için mahkemeye ya da belediyeye gitmek gerekmiyor.

Taksim'de Afrika uyruklu bir kuaför var. Zehara orada iki saat boyunca saçlarını yaptırdı. Düğün akşam 7'de başlayacaktı, fakat biz ancak gece 9, 10 gibi varabildik. Saçlar yüzünden geç kaldık. Herkes bizi bekliyordu.

Yaklaşık 100 kişi düğünümüze geldi. Aksaray'da büyük bir Somali topluluğu var ve birçoğunun Türk komşuları var. O yüzden ben Somalilileri davet edince, onlar da Türk komşularını davet ettiler. RLAP'ten de birileri geldi. Somali, Türk ve Amerikan müzikleri çaldı ve her çeşit dans edildi. Harikaydı.

Türk kanunlarına göre resmi nikâh yapılması gerekiyor, dini evlilik kabul edilmiyor. Somali'de ise evlenmek için mahkemeye ya da belediyeye gitmek gerekmiyor. Şeyh'i

çağırıyorsun ve kendi rızanla senin için ya Somalice ya da Arapça bir şey yazıyor. Daha sonra kendi ismini, eşinin ismini ve şahitlik yapan iki kişinin isimlerini, ayrıca çeyiz miktarını yazıyorsun. Sonra herkes imzasını atıyor.

Türkiye'de resmi olarak evlenmek için pasaportunun olması gerekiyor, ayrıca bekar olduğunu ispatlaman gerekiyor. Bu çok zor.

Biz de Türkiye'de aynı şeyi yaptık. Sudanlı bir şeyh var burada ve genelde bu tür evlilikleri yapıyor. Kendisi Sudanlı bir sığınmacı ve birçok kişiyi evlendirdi.

Türkiye'de resmi olarak evlenmek için pasaportun olması gerekiyor, ayrıca bekâr olduğunu ispatlaman gerekiyor. Bu çok zor. Burada bir büyükelçiliğimiz olsa bunu bizim için yapabilirlerdi, fakat Somalililerin Türkiye'de büyükelçilikleri yok. Somali'de işleyen hiçbir şey yok. İnsanlar güvenliğe muhtaç, bekâr olduğunu yazan bir kâğıda değil.

Resmi olarak evlenmenin pek çok avantajı var. Ben yaşamak üzere Burdur uydü şehrine tahliye edildim, eşim ise İstanbul'da yaşıyor. Şu an kendisi iki aylık hamile. Resmi olarak evlenmediğimiz için birlikte aynı şehirde yaşayamıyoruz.

Hukuki bir danışman bizim için İçişleri Bakanlığı'na dilekçe yazdı. İstanbul polisine de dilekçe yazdık. BM'ye evli olduğumuzu bildirdik. Fakat tanıdığım hiç kimse bu mektubu almayı başaramamıştır.

Bize yasal olarak evli misiniz diye sorarlarsa tek diyebileceğimiz şey, biz kendi kültürümüze göre öyleyiz.

Üçüncü ülkeye yerleştirilme dosyam 26 Ekim'de Amerikan Konsoloslğu tarafından kabul edildi ve ilk mülakatımı da tamamladım. Hukuk ve sosyoloji alanları ile ilgileniyorum, RLAP'te de bu konularla ilgili çalışıyorum. Mülakat için Amerikan Konsoloslğu'na gittiğimizde bize yasal olarak

“evli misiniz” diye sorarlarsa tek diyebileceğimiz şey, biz kendi kültürümüze göre öyleyiz. Umursayacaklar mı, bunu göreceğiz.

Türkiye’de evlenmek bir felaket, o kadar çok engel var ki. Aile sahibi olmak bir insanın hakkıdır. Bu bir insan hakkıdır. Bana göre ülkesinden kaçıp buraya sığınmacı olarak gelmiş ve gerekli koşulları yerine getiremeyen kişilere bu konuda ayrıcalıklar yapılmalıdır. Türk vatandaşlarına uyguladıkları kanunları aynen bize de uyguluyorlar. Bize “şunları ve

şunları getir ve eğer getiremez isen kabul olmaz” gibi şeyler söylemeleri bizi çok zorluyor. Eğer bir kişi ondan istenen belgeleri temin edemiyorsa, bırakın da başka birşeyler sunabilsin.

Mahad Mahmoud, *Somali*

Türkiye’de Evlenmek

1. Eğer çiftin geçerli pasaportları yoksa, her ikisi de ikamet izni almalı. BMMYK mektubu ya da polisin verdiği kimlik belgesi evlilik başvurularında geçerli bir belge sayılmamaktadır. Yasaya göre pasaport ya da ikamet izni gerekmektedir.
2. Hem kadın hem de erkek kayıtlı oldukları polis karakolundan mektup almalıdır. Bu mektupta mültecilerin bekar ya da resmi nikahlı olmadığı yazılı olmalıdır. (Resmi nikah, medeni nikah anlamında, dini nikah değil) Polise ilk kayıt yapıldığında tutulan dosyada bu bilgi bulunmaktadır. Hem kadın hem erkek, polise bu mektubu almak için dilekçeyle başvurulmalıdır. Mektupta mültecilerin isimleri, başvuru tarihleri, doğum yeri ve tarihi, ana baba adı ve medeni durumuyla ilgili bilgi yer almalıdır.
3. Çift bu iki belgeyi kayıtlı olduğu ilin belediyesine götürüp evlenmek için başvuru yapmalıdır. Evlendirme Yönetmeliği’nin 13. maddesine göre evlenmek istediklerini söylemelidir. Bu yasaya göre mülteciler

ikamet izinleri ve polisten aldıkları belgeyle Türkiye’de yasal olarak evlenebilir. 13. madde 2007’de değiştirildi ve belediye görevlilerinin henüz bu konuda bilgisi olmayabilir.

4. Polislerin ve belediye görevlilerinin birçoğu bu yasaları bilmemektedir. Yasal temsilciye ihtiyacınız olabilir. Mülteciler hYd Mülteci Destek Programına ya da buldukları şehrin barolarına başvurup ücretsiz destek talep edebilirler.

Evlendirme Yönetmeliği

Vatansız Veya Vatandaşlık Durumu Muntazam Olmayanların Evlenmesi

Madde 13 - Vatansız veya mültecilerle, vatandaşlık durumu muntazam olmayan yabancıların müracaatları evlendirme memurları tarafından kabul edilir.

Bunların evlenme manilerinin bulunup bulunmadığı, Türkiye’de nüfus kaydı tutuluyorsa Genel Müdürlükten verilecek evlenme ehliyet belgesi ile, henüz nüfus kaydı tesis edilmemiş ise emniyet makamlarınca tutulan dosyalardaki bilgilere göre bu makamlarca verilecek belge ile tespit edilir.

Kongolular Biraraya Geliyor

Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde var olan politik sorunlardan kaçan Kongolular Türkiye'ye ve daha çok İstanbul'a gelmeye başladı. Buraya gelmeyi onlar seçmemişti. Kongo'yu terk etmeleri için yardım edenler onları sadece Türkiye'ye getirebiliyorlardı. Kongolular, Kongo'yu terk etmek istiyorlardı.

O dönemde, yaşam koşulları çok zordu. Dört Kongolu beş aydır aynı evde kalıyorlardı. İş bulmak da kolay değildi. Polis tarafından sıkça gözaltına alınıyorlar ve kötü muamele ile karşılaşıyorlardı.

1996 senesinde ev sahibi onları evden çıkardı ve onlar da terk edilmiş bir evde yaşamaya başladılar. Polis düzenli olarak kontrol için geliyordu. İnsanlar tarafından yolda rahatsız ediliyor ve bir türlü iş bulamıyorlardı. Üstelik ne yardım isteyebilecekleri, ne de bir güvence talebinde bulunabilecekleri bir örgütle ilişkileri vardı.

Ben de bir mülteciyim. Bir zamanlar, muhalif siyasi bir parti olan Devrimci Halk Hareketi (CHECK) üyesiydim. Babam öldürüldü. 1999 senesinde Türkiye'ye geldiğimde ise gözüme çarpan ve bana en çok dokunan şey, İstanbul ve Ankara'daki Kongolular arasındaki anlaşmazlıklardı. Bu anlaşmazlık Kongolular arasındaki örgütlenme eksikliğinden kaynaklanıyordu. İstanbul'da altı ve Ankara'da üç Kongolu ile tanıştım. Türkiye'ye ilk geldiğimde ilk iki gecemi Ankara'da geçirdim ve kimseyle tanışmadım. Sonra İstanbul'a gittim ve orada Tanzanyalı bir sığınmacıyla tanıştım. O da beni İstanbul'da yaşayan Kongolularla tanıştırdı. Daha sonra, onlar aracılığıyla Ankara'da yaşayan Kongoluları tanıdım.

O sene hastalandım ve beni İstanbul'da Galata semtinde bulunan Saint Georges Hastanesi'ne götürdüler. Orada bulunan bir rahibe, IIMP (İstanbul Interparish Migrants' Programme) adında göçmenlerle ilgilenen bir örgütten bahsetti. Bana oranın adresini verdi. O sıralar yaşadığım yerde güvende olmadığımdan kalacak bir yer aramaktaydım ve BMMYK'ye nasıl kayıt olacağıma dair bilgi ediniyordum. Diğer Kongolular da IIMP'ye sağlık yardımı talebinde bulunmak için gidiyorlardı.

Yine o dönemde Türkiye'deki polisler BMMYK süreci ve genel olarak sığınma talebinde bulunanlarla ilgili pek fazla bilgilendirilmemişlerdi. BMMYK'de kaydolduktan sonra Türkiye'deki statümü yasallaştırmak için Türkiye'deki yetkili makamlara kayıt yaptırmak istiyordum. İstanbul Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü'ne gittim ve beni İstanbul Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şubesi'ne gönderdiler. Orada bulunan bir çevirmen bana mültecilik başvurumun kabul edilmediğini söyledi. İsrar ettiğimde ise beni bürodan kovdu.

Daha sonra, sıkça gittiğim kilisenin papazı sayesinde CARITAS örgütünü keşfettim. Sosyal destek, kalacak bir yer ve sağlık yardımı

istiyordum. O dönemde CARITAS Afrikalılara yardım etmiyordu fakat beni desteklediler ve karşıma çıkan her sorunu çözmeme yardımcı oldular.

2004 yılında, Kongolular topluluğunda bir dernek kurma fikri ortaya çıktı. Fakat polisten korktuğumuz için projemizi hayata geçiremedik. Amacımız biraraya gelmek ve birbirimizi desteklemektir. Topluluk içindeki farklı fikirlerden ve herkesin sadece kendi sorunları üzerinde odaklanmasından dolayı, dernekleşme projemiz başarıya ulaşamadı.

Sloganımız “El ele başaracağız”.

2004 yılının sonunda yeniden proje üzerine konuştuk. Biraraya gelmek, dayanışmak ve de iş imkânları yaratmak için Kongoluları örgütlemek istiyorduk. Bugün örgütümüzün adı Türkiye Kongolular Topluluğu. Buna bizim dilimizde, yani Lingalaca, “*Lisanga Ya Ba Congolais Na Turquie*” diyoruz. Sloganımız ise “El ele başaracağız”.

Derneğimiz için, bir başkan ve bir başkan yardımcısı, bir sekreter ve sekreter asistanı, bir sayman, bir defterdar, bir hesap müfettişi ve dört danışman olmak üzere 11 üye seçtik. Bugün 150 civarında üyemiz mevcut. Her üyenin fotoğrafı bir üyelik kartı ve bir numarası oluyor. Örgütümüzde, her üye aylık aidat ödemektedir fakat örgütümüz kâr amaçlı değildir.

Her ay farklı mekânlarda, aramızdan birinin evinde toplanıyoruz. Şu sıralar, ayda bir defa Saint Esprit Katedrali'nde toplanıyoruz. Toplantılarımız süresince Türkiye'deki hayatımız üzerine konuşuyoruz ve sorunlarımız üzerine birbirimize tavsiyelerde bulunuyoruz. Hastalık, ölüm ya da maddi sıkıntı durumunda birbirimize yardım ediyoruz. Bir sorunla karşılaşıldığında ise, yönetici komite üyeleri duyarlılığı arttırmak için çalışmalarda bulunuyor ve izlenecek tutum üzerine karar veriyor. Kültürel etkinlikler de düzenliyoruz.

Derneğimiz kurulu üç yıl oldu ve çok yol kat ettik. İnsanlar bu derneğin önemini anlıyorlar. Şimdilerde derneğimizin Türkiye'deki resmi makamlar nezdindeki durumunu meşrulaştırmanın yolları üzerine kafa yoruyoruz. Türkiye izin verdiği takdirde burada kalacağım. Kongoluların yararına çalışmaya devam etmek istiyorum.

IIMP'ye, MDP'ye (Helsinki Yurttaşlar Derneği), CARITAS'a, bize maddi ve manevi destek veren örgütlere teşekkürlerimi sunuyorum. Organik bir bağ kurmuş olduğumuz bu kurumların bize destek vermeye devam etmelerini diliyorum.

Iboko Sebastien, *Demokratik Kongo Cumhuriyeti*

Les Congolais Se Rassemblent

En 1995 les congolais, fuyant les problèmes politiques de la République Démocratique du Congo, ont commencé à venir en Turquie et plus particulièrement à Istanbul. Ils n'avaient pas choisi de venir ici. Ceux qui les avaient aidé à quitter le Congo pouvaient seulement les faire venir en Turquie. Ces congolais voulaient seulement partir, peu importe où.

A cette époque-là, les conditions étaient très difficiles. Il y avait quatre congolais qui habitaient dans la même maison depuis cinq mois. Ce n'était pas facile de trouver du travail. La police les traitaient vraiment mal et régulièrement ils étaient arrêtés.

En 1996 le propriétaire de leur maison les a expulsés, alors ils sont partis vivre dans une maison abandonnée. Régulièrement la police venait faire des contrôles. Les gens les embêtaient dans la rue, et ils n'arrivaient pas à trouver du travail. De plus ils ne connaissaient aucune organisation à laquelle ils auraient pu s'adresser pour demander de l'aide ou une protection.

Moi-même je suis un réfugié. Mon père a été tué. J'appartenais au mouvement populaire de la révolution (CHECK french name), un parti politique d'opposition. Quand je suis arrivé en Turquie en 1999, ce qui m'a frappé et le plus touché c'était la méfiance qui existait entre les Congolais d'Istanbul et d'Ankara et ce, à cause du manque d'organisation dans la communauté congolaise. Puis, j'ai rencontré 6 congolais à Istanbul et trois à Ankara. Quand je suis arrivé en Turquie, j'ai passé mes deux premières nuits à Ankara et je n'ai rencontré personne. Ensuite je suis allé à Istanbul et là j'ai rencontré un tanzanien qui m'a présenté aux congolais d'Istanbul. J'ai ensuite rencontré les congolais d'Ankara par leur intermédiaire.

Cette année-là, je suis tombé malade et quelqu'un m'a emmené à l'hôpital Saint Georges dans le quartier de Galata à Istanbul. Là-bas, j'y ai rencontré une religieuse qui m'a parlé d'une organisation qui s'occupait des migrants et qui s'appelait IIMP (Istanbul Interparish Migrants' Programme). Elle m'a donné l'adresse. A cette époque je cherchais un endroit où loger parce que je n'étais pas en sûreté là où je vivais et je voulais aussi me renseigner sur comment me faire enregistrer avec le HCR. Les autres congolais aussi allaient à IIMP pour demander de l'aide médicale.

A cette époque, les policiers turcs n'étaient pas vraiment informés sur les procédures du HCR et sur les demandeurs d'asile en général. Après mon enregistrement avec le HCR j'ai voulu m'enregistrer auprès des autorités turques pour légaliser mon statut en Turquie. Je suis donc allé à la police d'Istanbul, au bureau du gouverneur et ils m'ont envoyé au département des étrangers. Là-bas il y avait un interprète qui m'a dit que ma demande n'était pas acceptée. J'ai insisté et ils m'ont expulsé de leur bureau.

Ensuite, grâce au prêtre de l'église que je fréquentais, j'ai découvert l'organisation CARITAS. Je cherchais une assistance

sociale, un endroit où loger et une aide médicale. A cette époque CARITAS n'aidait pas les africains, mais les employés m'ont beaucoup soutenu et aidé à chaque fois que j'ai eu des problèmes.

En 2004, quelques uns d'entre nous avons eu l'idée de créer une association de congolais mais notre projet n'a pas abouti car nous avons peur de la police. Le but était de nous rassembler et de rester ensemble. Ça n'a pas marché aussi parce que nous avions des idées différentes et chacun recherchait son propre intérêt.

A la fin de l'année 2004 nous avons reparlé du projet. Nous voulions juste rassembler la communauté congolaise afin d'être solidaires les uns envers les autres et de nous aider à trouver du travail. Aujourd'hui le nom de notre organisation est La Communauté Congolaise en Turquie. Dans notre langue, Linghala, nous disons 'Lisanga Ya Ba Congolais Na Turquie'. Notre devise est: 'Main Dans La Main Nous Vaincrons'.

Nous avons élu 11 membres dont un président et son adjoint, un secrétaire et son assistant, un trésorier, un caissier, un commissaire au compte et quatre conseillers. Nous avons actuellement environ 150 membres. Chaque membre reçoit une carte avec sa photo et un numéro. Chaque membre doit payer une cotisation mensuelle et notre organisation est à but non lucratif.

Notre devise est: 'Main Dans La Main Nous Vaincrons'

Tous les mois nous nous réunissons dans différents endroits, dans les maisons de chacun d'entre nous. Actuellement nous nous réunissons une fois par mois dans la cathédrale du Saint Esprit. Lors de nos réunions nous parlons de notre vie en Turquie et nous nous conseillons les uns les autres sur nos problèmes. Nous nous aidons mutuellement en cas de maladie, décès ou problèmes financiers. Lorsqu'il y a un problème, les membres du comité directeur sensibilisent tous les membres de l'association et ensuite décident sur la conduite à suivre. Nous organisons aussi des activités culturelles.

Ça fait maintenant trois ans que nous avons fondé notre association et nous nous sommes beaucoup développés. Les gens comprennent l'importance de cette association. Actuellement nous réfléchissons sur les moyens de légaliser notre association au regard des autorités turques. Si la Turquie m'autorise, je resterai ici. J'aimerais continuer à travailler dans l'intérêt des congolais.

J'adresse mes remerciements à IIMP, Helsinki, CARITAS, les seules organisations qui nous aident moralement et matériellement. Je leur demande de continuer à nous assister car nous comptons sur eux.

Iboko Sebastien, République Démocratique du Congo

Cesaret, Umut ve Kararlılık

Mülteci, cesur ol ve kendinin ve diğerlerinin yaşadıklarını anlat. Anlat ki, dünya da senin hakkında konuşabilsin. Genç, yaşlı, tüm mültecileri, ülkelerinde başlarından geçenleri korkmadan anlatmaya davet ediyorum. Önümüzdeki yol uzun ve bizi bekleyen zafer umudunu besleyen cesaretimiz.

Ben ülkem, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde (DKC) diktatörlük güçlerine karşı barışçıl eylemler düzenleyenler arasında yer aldım. Kendimi adalet mücadelesine ve baskıcı güçlerin yönelimlerini ortaya çıkarmaya adadım. Eşimin ısrarı üzerine ülkeden kaçışıma kadar mücadeleye devam ettim. Eşim beni ikna etmek için, "Eğer seni bugün öldürürlerse, çocuklarla kim ilgilenecek? Daha önce nehri geçen ama karısını görmek için geri döndüğünde yakalanan ve vurulan Patrice Emery-Lumumba'yı hatırla" dedi.

Genç yaşına rağmen, annesinin ısrarları sonucunda "Baba, sadece gitmeyi kabullenmen gerekiyor" diyen büyük kızım Evodie'ye içtenlikle teşekkür ediyorum. Evimi geride bırakmak ve sıkça kendime iyi bakmamı tembihleyen çocuklarıma açıklamayı dahi başaramadığım koşullarda yaşamak bir hayli cesaret gerektirdi.

3 Nisan 2006'da Türkiye'ye geldiğimde nereden başlayacağımı bilmiyordum. Bazı Kongolu mültecilerin Konya üzerine söylediklerine rağmen, bu şehre gelmek için cesaretimi topladım.

Ardından DKC'nin (Demokratik Kongo Cumhuriyeti) muhalif sesi Etienne Tshisekedi wa Mulumba'nın açıklamasını anımsadım: "Cesaretli, azimli ve bazen öfkeli bir halk, bir atom bombasından daha güçlüdür" der ve ekler, "fedakârlık yoksa zafer olmaz".

Kongo'dan ayrılmam için beni ikna etmek için karım "Sen öliürsen çocuklara kim bakacak?" dedi.

Mülteci, var olduğu her yerde, yeniden yola çıkacak ve yeni bir başlangıç için her zaman mücadele edecektir. Zor zamanlarda kanıtladığımız cesaretimiz, umudumuz ve azmimiz bugün yeni bir yaşam kurmamıza yardımcı oluyor. Bu nedenle, Konya'da BMMYK web sitesini (www.unhcr.fr) keşfettikten sonra elim kolum bağlı kalamazdım.

Bu şehirdeki ilk dünya mülteciler gününü düzenledim. Artık her yıl Haziran ayının 20'sinde kutlanıyor. Bu yıl özel nedenlerden dolayı bu tarihin üç gün öncesinde kutlandı. Diğer ülkelerde dünya mülteciler gününü kutlamak için Birleşmiş Milletler öncülüğünde binlerce örgüt bir araya geliyor. Türkiye'de, Konya'da ise, mültecileri bir araya getirmek ve seslerini duyurmak, sıradan mültecilerin girişimleri ile gerçekleşiyor.

Şimdilerde bir kitap yazıyorum. Bu kitabı, mültecinin var olduğu her yerde topluma bir katkıda bulunabileceği gerçeğini anlamak ve anlatmak için hazırlıyorum. Savaş ve diktatör rejimler nedeniyle mülteci olan kişiler özellikle Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin (BMMYK) çalışmaları sayesinde kendilerini ifade edebiliyor.

Banza Bodika Albert, *Demokratik Kongo Cumhuriyeti*

Courage, Espoir & Détermination

Réfugié, prend courage et parle d'abord de toi-même, puis des autres. C'est alors que le monde parlera de toi. J'invite ici les enfants, adolescents, jeunes et vieux réfugiés à dénoncer sans crainte ce qu'ils ont vécu dans leurs pays respectifs. C'est un long chemin que nous devons parcourir et le flambeau du courage est l'espoir de la victoire qui nous attend.

Moi-même dans mon pays j'ai fait partie des organisateurs de manifestations pacifiques contre les pouvoirs dictatoriaux. J'avais accepté de me sacrifier pour une cause juste, de dénoncer les dérives des pouvoirs tyranniques, et cela jusqu'à la dernière minute avant de fuir le pays, sur insistance de mon épouse. Pour me convaincre, elle m'a dit "si on te tue aujourd'hui, qui va s'occuper de ces enfants ? Souviens toi de Patrice Emery-Lumumba qui avait déjà traversé la rivière, mais qui pour être retourné voir sa femme fut arrêté et tué. "

Pour me convaincre, elle m'a dit "si on te tue aujourd'hui, qui va s'occuper de ces enfants ?"

Je remercie sincèrement ma fille aînée, Evodie, qui malgré son jeune âge, m'a dit : « Papa, il faut accepter seulement de partir » pendant que sa mère insistait. Il a fallu du courage pour accepter de laisser mon foyer et venir vivre dans des conditions que je ne parviens même pas à expliquer à mes enfants, qui me demandent souvent qui s'occupe de moi.

Arrivé en Turquie le 3 avril 2006, je ne savais pas par où commencer. J'ai pris mon courage à bras le corps pour venir à Konya en dépit de ce que me disaient certains réfugiés congolais sur cette ville.

Et vite je me suis souvenu d'Etienne Tshisekedi wa Mulumba, l'opposant de la RDC qui a déclaré : « un peuple courageux, déterminé et parfois en colère est plus qu'une bombe atomique » avant d'ajouter « qu'il n'y a pas de victoire sans sacrifice ».

Où qu'il se trouve, le réfugié se battra toujours pour redémarrer et prendre un nouveau départ. Le courage, l'espoir et la détermination dont nous faisons preuve dans les moments très difficiles aujourd'hui nous aideront à reconstruire une nouvelle vie. C'est pourquoi je ne pouvais pas rester les bras croisés après avoir découvert à Konya le site du HCR www.unhcr.fr.

J'ai organisé la première journée mondiale du réfugié dans cette ville. Elle est célébrée chaque année le 20 juin. Pour des raisons personnelles, on l'a fêté cette année trois jours avant cette date. Si dans les autres pays, des milliers d'organisations se rassemblent pour célébrer la journée mondiale des réfugiés à l'initiative des Nations Unies, c'est en revanche à l'initiative du simple réfugié que je suis qu'elle a eu lieu en Turquie, à Konya, pour rassembler les réfugiés et faire entendre leur voix.

Ce livre est destiné à faire comprendre que le réfugié, partout où il se trouve, peut apporter un plus à la société. En effet, il est un reflet pertinent des conséquences de la guerre et des régimes dictatoriaux, pouvant s'exprimer notamment grâce au travail du Haut commissariat pour les réfugiés des nations unies (UNHCR).

Banza Bodika Albert, *République Démocratique du Congo*

Yeni Yurduma Nasıl Ulaşacağım?

Babam Mogadişu'da altın tüccarıydı. On dokuz yaşına kadar babam ve diğer aile fertleri ile birlikte orada yaşadım. Ailem azınlık olan Rer Hamar kabilesine mensup, ayrıca Habr Gidir olan akrabalarımız da var. Eskiden hepimiz birbirimiz ile iyi anlaşırđık.

Fakat büyükannem vefat ettikten sonra malvarlığının nasıl bölüneceği konusu kabileler arasında çekişmelere yol açtı. Babamın üç üvey kardeşi, babama gelerek araziye el koymak istediklerini söylediler. Babam üvey kardeşleri ile sorun yaşayacağını hiçbir zaman düşünmemişti.

Bundan kısa bir süre sonra ben bir düğün için evimden ayrılmıştım. Oradayken birilerinin –mils askerlerinin–evimize geldiğini ve bütün ailemi öldürdüklerini öğrendim. Düğünden evime döndüğümde herkesin öldürülmüş olduğunu gördüm.

Ülkeden kaçmak zorundaydım ve insanlar bana kaçmam için yardım ettiler. Bu olay Eylül 2004 ayında oldu.

Ben İtalya'ya gidebileceğimi zannetmiştim, fakat onun yerine kendimi Türkiye'de buldum. Birkaç Afrikalı ile yolculuk ettim, deniz yoluyla ve bir tekne ile yola çıktık. Sonlara doğru yüzdük. En sonunda ise araba ile İstanbul'a geldik.

Mülteci statüsü alabilmek için geldiğimde BMMYK'ya başvurduğum, ayrıca Türk yetkililerine de kayıt oldum. İlk başta Türk polisi İstanbul'da kalmama izin vermişti. Hergün karakola gidip imza atmam gerektiğini söylediler; ilk zamanlar buradaki hayat benim için çok zordu.

Bazen evin kirasını ödeyemiyordum ve ödeyemediğim zaman sokakta yatıyordum. Bunu birçok kez yapmak zorunda kaldım. Uyuyamıyordum, bütün geceyi oturarak geçiriyordum. Ayrıca çoğu zaman da sarhoşlar yüzünden tehlikeli oluyordu. Bana yardımcı olacak hiçbir yakınım yoktu.

Burada Somalili iyi birkaç arkadaşı ve komşuyla tanışma fırsatım da oldu. Ayrıca Nisan 2005'te de iyi bir haber aldım. BMMYK mülteci statüsü başvurumu kabul etmişti. Ben bunun yakın bir süre içinde başka bir ülkeye yerleştirileceğim anlamına geldiğini sanmıştım. Ancak dosyam kabul edileli iki buçuk sene olmasına rağmen, hala bana ne olacağı konusunda emin değildim.

İlk başta yerleştirilme başvurumu kabul edecek bir büyükelçilik bulma konusunda zorlandım. Önce Finlandiya Büyükelçiliği'ne gittim, oradan ret almam üç ay sürdü. Büyükelçilikler niye reddettiklerini açıklamak zorunda değiller, bu yüzden niye ret aldığımı bilmiyorum. Daha sonra başvurum Amerika Büyükelçiliğine gönderildi, oradan da ret aldım. Bu bir dört ay daha sürdü. Daha sonra başvurum Avustralya'ya gönderildi, bu da sekiz ay sürdü ve yine başvurum reddedildi. Bütün bu süre zarfında BMMYK tarafından statüm kabul edildiği halde, niye bir ülkeye yerleştirilemediğimi anlayamıyordum.

En sonunda, Ocak ayında Kanada Büyükelçiliği başvurumu kabul etti. Kanada'ya gidebilmek için sağlık kontrollerimi tamamladım ve vizemi de aldım. Fakat hala uçuş tarihimi almış değilim.

Bu esnada Mersin'e gidip orada kalmam gerektiği söylendi. Yaklaşık bir ay önce oraya gittim, fakat yaşayacak bir yerim yok. Oraya vardığımda, Eritre gibi Afrika'nın başka ülkelerinden gelmiş birkaç kişi ile birlikte beni karakolda tuttular. Bu kişilerden bazıları suç işlemiş oldukları için tutuluyor ve sınır dışı edilmeyi bekliyorlardı.

Ben suç işlememiş ve yanlış bir şey yapmamış olmama rağmen bu kişilerle aynı koğuşta kaldım. Polise neden orda tutulduğumu sorduğumda, otele ödeyecek param olmadığı için kalmam gerektiğini söylediler. Şehirde kimseyi tanıımıyordum fakat hergün

karakolda imza atabilmek için kalmam gerekiyordu. Polis beni yirmi gün boyunca karakolda tuttu. Orada ne yiyecek birşey bulabiliyordum, ne de üzerinde yatabilecek bir yatak, o yüzden tahta zeminde uyuyordum. Polisler, diğer herkes gibi, bana da iki battaniye verdiler, biri yere sermek için, diğeri de üzerimizi örtmek için.

Fakat yiyecek hiçbirşeyim yoktu ve nihayet İstanbul'a gelmek için çıkış izni aldım. Burada on beş gün kalma hakkım var. Şu anda Aksaray'da yaşayan bazı arkadaşlarımla birlikte kalıyorum, fakat iznim bittiğinde yine Mersin'e dönüp karakolda yaşamak zorunda kalacağım.

Türk hükümeti, “2,750 dolar ödersen ikamet iznini vereceğiz, ödeyemezsen yurt dışına çıkamazsın” diyor.

Şu anki sorunum, Türk devleti bana Türkiye'de bulunduğum süre zarfında ikamet iznim olmadığı için bana ceza ödemem gerektiğini söylüyor. Bana “Eğer 2,750 dolar ödersen, sana ikamet vereceğiz; ödemezsen burada kalmak zorundasın ve sana ülkeden çıkış izni verilmeyecek” diyorlar. Ceza bedeli buymuş.

Bu kadar para bulmamın imkânsız olduğunu, çünkü burada yasal olarak çalışmak için iznim olmadığını söyledim. Bunun üzerine Mersin'deki bir polis memuru İçişleri Bakanlığı'na bana ayrıcalık göstermeleri için bir dilekçe göndereceğini söyledi. Bu şahsın adı Murat. Bu olay da 27 gün önceydi.

Bu bana çok acı veriyor, çünkü dilekçem reddedildiği takdirde bu cezayı nasıl ödeyeceğimi hiç bilmiyorum. Ayrıca dilekçem kabul edilse bile, çok çabuk ödemediklerini de biliyorum. Yani yine beklemek zorundayım.

Aklıma gelen tek olasılık bazı Türk komşularımdan yardım istemek. Bazen onlar için temizlik işleri yapıyordum. İçinde bulunduğum koşulları ve sorunlarımı biliyorlar. Onlar da büyük bir ihtimal bu miktarda para konusunda yardım edemeyeceklerdir, fakat belki bir kısmı için yardım edebilirler.

Ülkeden ayrılmak için bu kadar çok para ödemek bana ceza gibi geliyor, kendi ülkemdeki cezalar gibi.

Yine de bunlar en zor günlerim değil. Ev bulamadığım, yemek bulamadığım zamanlar en kötüsüydü. Fakat yine de en moral bozucu günlerimi yaşıyorum, çünkü mülteci olarak tanındığım halde, büyükelçiliklere başvurmak için bu kadar uzun bir süreçten geçmek zorunda kaldım. Şu anda yaşadığım durum: hayattayım ama benden istedikleri parayı bulmam çok zor. Geceleri uyum kaçıyor. Bazen kontrolden çıkıyorum. Kendime güvenimi kaybettim. Hep kendi kendime konuşuyorum, eskiden böyle değildim.

Uyumamı ya da mutlu olmamı sağlayacak bir çözüm bulamıyorum. Kendimi şanssız addediyorum. Kanada'ya gittiğimde bana ne olacağını da tahayyül edemiyorum. Önümde oraya gitmemi önleyen bir engel var ve ilk defa yurt dışındayım. Benim için yeni bir ülke olacak. Herşeyin yolunda gideceğini ümit ediyorum. Eğitimime devam etmek istiyorum ve buna, oraya gittiğimde karar vereceğim. Ayrıca ilk uçağımı kaçırmaktan da çok endişeleniyorum.

Fartoun, Somali

Sempati Yeterli mi?

Ben bu satırları yazarken, Türkiye'deki televizyon kanallarından biri, yoksulluk yüzünden Kanarya Adaları'na kaçan 150 Senegalli'den 50'sinin açlıktan ve susuzluktan öldüğü haberini veriyordu. Açlıktan kaçıp açlıktan ölüyorsunuz.

Bundan beş yıl önce de, uzun zaman boyunca BMMYK'nın kararını beklemekten ve Türkiye'deki zor hayat şartlarından yorulan bir başka İranlı sığınmacı da, yüzerek Yunanistan'a geçmeye çalışırken İranlı dört arkadaşının gözleri önünde boğulmuştu.

Birçok kişi bu haberleri duyduğunda üzüyor, olayların mağdurlarına karşı bir sempati duyuyor. Fakat asıl soru şu: Sempati bu insanlar için yeterli mi? Her gün yüzlerce insan, savaş yüzünden, ölümler yüzünden, yoksulluk yüzünden, kişisel özgürlükleri ellerinden alındığı için, zulüm ve işkence yüzünden, siyasi ve dini inançları yüzünden ülkelerinden kaçıp tehlikeli bir yola düşüyor. Hayatlarını sürdüreceği güvenli bir yer bulabilmek için ölümlerle burun buruna geliyorlar. Bu insanlar ülkelerinden çıkmaz BM'ye gidiyor ve muazzam sayıda diğer mülteciler arasına katılıyorlar.

Peki mülteci kimdir? Cenevre Sözleşmesi'nin getirdiği tanıma göre, mülteci "ırkı, dini, milliyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle zulüm göreceği konusunda haklı bir korku taşıyan ve bu yüzden ülkesinden ayrılan ve korkusu nedeniyle geri dönemeyen veya dönmek istemeyen kişi"dir. Amacım bu tanıma sorgulamak değil. Fakat madalyonun başka bir yüzü daha olduğunu söylemeliyim. Hayatın gerçekliğinden bahsetmek, yani mültecilerin yabancı bir ülkede kaldıkları sırada sorunlar yaşadıklarını, bu gerçekliğe katılanların kimi zaman kaldırılabileceklerinden çok daha ağır olduğunu da belirtmek istiyorum.

Dokuz yıldır bu sorunlara ve acılara tanık olan İranlı bir mülteci olarak ben, bu sorunları açıklayabilmek için elimden geleni yapacağım. Bu makalede, Türkiye'de yaşayan bütün mültecilerin ortak acıları ve sıkıntılarından bahsedeceğim.

Dokuz yıl önce, Ankara'daki BMMYK bürosuna gittiğimde, beni bir sınır kentine gönderdiler, oraya vardığımda, aklımda yalnızca kendi derdim vardı. Ama birkaç ay geçtikten sonra, ülkelerini, evlerini, ailelerini, dostlarını, sevdikleri her şeyi bırakan birçok insanla tanışmıştım. Hakkında hiçbir şey bilmedikleri, dilini, kültürünü, geleneklerini bilmedikleri bir ülkeye gelmişlerdi zorla. Yoksullukla, işsizlikle, bunalımla karşı karşıya kalmışlardı; genç mülteciler arasında kimliksizlik duygusu yaşanıyor; ayrıca bazı madde bağımlılığı vakaları da vardı. Fakat bütün bunların ötesinde, kaderlerini değiştirecek haberi beklemek, o acılı bekleyiş, mülteci cemaatinin en önemli gerçekliği idi. Bu küçük sınır kentinde iş bulmak çok zordu, neredeyse imkansızdı. Mültecilerin çoğu, dokunsan yıkılıverecekmiş gibi duran köhne bir evde yaşıyordu. O soğuk havada, karakol kapısında uzun imza kuyruğunda beklemek de tahammül edilir gibi değildi.

Sığınmacılar arasında birlik ve dayanışma bulunmaması, kişisel haklarını bilmemeleri, sosyal hizmetlerden nasıl yararlanacaklarını bilmemeleri, sivil toplum kuruluşlarının mültecilere sorunlarını nasıl çözeceklerini gösterememesi, destek olamaması bu kentte yaşanan bir başka sorundu. Maalesef mültecilere yanlış bilgiler, boş ümitler vererek bu insanlardan istifade edenler de yok değildi.

Nihayet, 2001'de bir sorun yüzünden İstanbul'a geldim ve mültecilere yönelik bir sosyal destek projesinde tercüman olarak

çalışmaya başladım. Sonra da Helsinki Yurttaşlar Derneği'nin Mülteci Hukuki Destek Programı'nda tercüman olarak çalışmaya başladım. Bu projede çalışmaya başlayalı birkaç yıl oldu.

Bu yıllar boyunca, Türkiye'nin farklı kentlerinde yüzlerce İranlı sığınmacıyla tanıştım. Sevinçlerine, kederlerine ve dertlerine tanık olma şansını buldum. Kendimi onlara yardım etmeye adadım, bunu bir şeref sayıyorum. Fakat bir yandan da sürekli kendi kendime şu soruyu soruyorum: Mültecilere daha sistematik bir biçimde nasıl yardımcı olabiliriz? Bu alanda faal bir rol oynayabilmek için yapılması gereken şeyler neler?

Mültecilerin sorunlarına çözüm getirmekle doğrudan uğraşan bazı örgütler var. Türkiye'deki BMMYK bürosu, mültecilerin sorunlarını çözme konusunda önemli bir role sahip. Ellerinden geleni yapıyorlar, ama yeterli olduğunu sanmıyorum. Mültecilerin en önemli sorunu, BMMYK'dan bir karar çıkması için uzun zaman beklemek, bu da BMMYK'nın çabalarının yetersiz olduğunu gösteriyor.

Sonra sivil toplum kuruluşlarına geliyoruz. Bu örgütler mülteci meselelerinde çok önemli bir rol oynuyor. İmkanları kısıtlı da olsa, hizmetlerinin kalitesini artırmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu örgütler, eğitim görmüş gönüllü insanları eğiterek, koordine ederek, örgütleyerek daha etkili olabilir, ayrıca yerel makamları ve insanları bilgilendirmek gibi çok önemli bir rol de oynayabilir. Fakat, mültecileri hakları hakkında bilgilendirmeye öncelik vermeleri gerekir.

Kendime sürekli şu soruyu soruyorum: Mültecilere daha sistematik bir biçimde nasıl yardımcı olabiliriz? Bu alanda faal bir rol oynayabilmek için yapılması gereken şeyler neler?

Üzerinde durmak istediğim çok önemli bir nokta daha var: Mülteci kadınlar ve çocukların durumu. Bu iki grup gerek kendi ülkelerinde gerek sığındıkları ülkelerde birçok sorun yaşıyor. Onlara en iyi hizmeti vermek, örneğin eğitim, tıbbi yardım, zihinsel sağlık konusunda yardım hizmetleri sunmak herkesin önceliği olmalı.

Makalemin sonunda şunu vurgulamam gerekiyor: Mülteci kabul eden ülkeler, sorunun kaynağını herkesten daha iyi biliyor. Mültecileri kabul edip onları ülkelere yerleştirirken, enerjilerini, imkanlarını, mülteci üreten ülkelere demokrasiyi yayma, buralarda demokratik bir ortam yaratma, aynı zamanda bu ülkelerin ekonomik kalkınmasını sağlama yolunda da harcamaları gerekiyor. Bölgesel çatışmaları azaltmak için de çaba sarf etmeleri gerekiyor. Fakat maalesef Irak, Afganistan, Afrika'daki etnik çatışmalar, Ortadoğu'da halihazırda süregiden çatışma gibi sorunlar, geleceğe dair ümit veren, iyiye işaret eden gelişmeler değil. Gelecekte çok çok daha fazla mültecinin ülkelerini terk ettiğini göreceğiz sanırım.

Fakat umalım ki bir gün, bu dünyanın siyasetçileri ve yöneticileri şöyle bir durup insan hakları ve özgürlüklerden yoksun bırakılan kadınlar, erkekler ve çocukların kaderini düşünür. Umarım o gün şuna inanırlar: İnsanlığın en önemli ihtiyacı barış, özgürlük, güvenlik ve insan haklarıdır.

Hamid, İran

مراجعه کردم، آن‌ها مرا به یک شهر مرزی فرستادند و زمانی که به آنجا رسیدم، به تنه‌ها چیزی که فکر می‌کردم، مشکلات خودم بود. اما بعد از چند ماه، با مردمی آشنا شدم که کشورشان را، خانه و خانواده و عزیزانشان را ترک کرده بودند. آنان اجباراً، به سرزمینی آمده بودند که نه زبان آن را می‌دانستند و نه فرهنگ و آداب و رسوم آن را، آنان با فقر، بی‌کاری، افسردگی مواجه شده و احساس بی‌هویتی در میان جوانان دیده می‌شد. اما مهم‌تر از همه این‌ها، انتظار دردناک برای شنیدن خبری که می‌توانست سرنوشت ایشان را عوض کند، مهمترین واقعه‌ی در میان جامعه پناهجویان محسوب می‌گشت. پیدا کردن کار در این شهر کوچک مرزی بسیار مشکل و بعرضی اوقات غیر ممکن بود. بی‌شتر پناهجویان در خانه‌های زندگی می‌کردند که در لحظه امکان داشت بر سر ایشان فرو ریزد. و انتظار در یک صفت طولانی برای امضا در پلیس در آن سرزمین سخت و طاقت فرسا، واقعاً غیر قابل تحمل بود.

فقدان همبستگی و اتحاد در میان پناهجویان و ناآگاهی ایشان نسبت به حقوق فردی و عدم اطلاع ایشان برای دریافت خدمات اجتماعی و همچنین عدم فعالیت سازمان‌های غیر دولتی برای حمایت از پناهجویان و هدایت ایشان در حل مشکلاتشان، معضلت دیگری در این شهر محسوب می‌شد. متأسفانه افرادی بودند که با دادن اطلاعات

غلط و امیدواری به پناهجویان از ایشان سوءاستفاده می‌کردند.

سرانجام در سال 2001 به خاطر مشکلات به استانبول آمدم و در پروژه حمایت از پناهجویان به عنوان مترجم مشغول به کار شدم. بعداً به عنوان مترجم در برنامه مشاوری به پناهجویان در سازمان هلندکی شروع به کار کردم. اکنون چندین سال است که در این پروژه کار می‌کنم.

در خلال این سال‌ها، با صدها پناهجوی ایرانی در شهرهای مختلف ترکیه آشنا شدم و این فرصت را داشتم تا شاهد شادی‌ها و رنج‌هایشان باشم. و این امر، انگیزه‌ای شد تا خودم را وقف خدمت به ایشان بکنم و به این موضوع افتخار می‌کنم. با این وجود، بارها از خودم این سوال را می‌کنم که چگونه می‌توانیم به طور سیستم‌ماتیک به این پناهجویان کمک کنیم؟ و برای داشتن نقشی فاعل در این زمین، چه اقداماتی ضروری می‌باشند؟

سازمان‌های مستندی که در حل مشکلات پناهجویان، نقش با اهمیتی را به عهده دارند. دفتر سازمان ملل در ترکیه سه عمده‌ای را در حل مشکلات پناهجویان به عهده دارد و آنان تمامی سعی خود را در این مورد به کار می‌گیرند، اما من فکر می‌کنم که این کافی نیست. انتظار

طولانی برای آگاهی از تصمیم این سازمان مهم‌ترین مشکل پناهجویان محسوب می‌شود که ناکافی بودن این تلاش را نشان می‌دهد.

سپس نوبت به سازمان‌های غیر دولتی می‌رسد، این سازمان‌ها نقش بسیار مهمی را در زمینه پناهجویی ایفا می‌کنند. هر چند که امکانات ایشان محدود می‌باشد، اما آنان برای بهبود و توسعه خدمتشان تلاش‌های زیادی را مجتهد می‌دارند. این سازمان‌ها، با تعالی، ممانعت کردن و سازمان‌دهی نیروهای داوطلب، و همچنین با آگاه کردن مسئولان و مردم محل، می‌توانند تأثیر بسیار مفیدتری را داشته باشند. با این حال، اولویت ایشان باید آگاه کردن پناهجویان در مورد حقوق فردی ایشان باشد.

همچنین ما می‌توانیم تا به نکتته بسیار با اهمیتی اشاره کنیم و این در مورد زنان و کودکان پناهجو است. این دو گروه چه در کشور خودشان و چه در کشور ترکیه بی‌شتر از سایر گروه‌ها در معرض مشکلات قرار دارند. عرضه کردن بهترین خدمات به ایشان در زمینه آموزش، کمک‌های پزشکی، کمک‌های روانشناسی باید برای همگان در اولویت قرار گیرد.

در پایان این مقاله باید بگویم که این کشورهایی که پناهانده پذیر هستند، ریشه مشکلات را بهتر از هر کسی می‌دانند. آنان همزمان با پذیرش پناهان‌دگان و اسکان ایشان در کشورهایشان، باید امکانات و انرژی خود را برای ایجاد و توسعه دمکراسی و همچنین توسعه اقتصادی کشورهای میزبان که فقیر و فاقد دمکراسی و برای کاهش مداخلات منطقه‌ای صرف می‌کنند. اما متأسفانه، مشکلات نظیر عراق، افغانستان، منازعات قومی در افریقا و همچنین خاورمیانه، برای آینده‌ای امیدبخش غلامت خوبی به شمار نمی‌آیند. و من فکر می‌کنم که در آینده شاهد خروج موج عظیمی از پناهجویان از کشورهایشان باشیم.

اما اجازه بدهید همه ما این امید را داشته باشیم که یک روز، سیستم‌مداران و حاکمان این جهان در سکوت خود به سرنوشت مردان و زنان و کودکانی فکر کنند که از حقوق و آزادی‌های فردی شان محروم مانده‌اند. و من امیدوارم که در آن روز همه آن‌ها به این باور برسند که صلح، آزادی، امنیت و حقوق انسانی مهم‌تر از جامعه بشری محسوب می‌شوند.

سنت در کل ممکن است خیلی دست و پا گیر باشد و گاهی لازم می‌شود انسان آنرا بشکند، اما بعضی از این سنت‌ها بقدری زیبا و دوست‌داشتنی هستند که قرن‌ها پا بر جا می‌مانند. مراسم عید نوروز ایران هم یکی از آن سنت‌های زیباست که پا برجاست.

این عید با تمام شدن فصل سرمای زمستان و شروع سبزی دوباره زمین و شکوفه شدن گل‌ها که به بهار معروف است آغاز می‌شود و یک سال کهنه تمام و جای خود را به سال نو می‌دهد. همه ایرانی‌ها با شادی برای استقبال از این سال جدید لباس نو می‌پوشند و سفره زیبای هفت سین را پهن می‌کنند و دور آن جمع می‌شوند و دعا می‌کنند تا این‌که سال تحویل گردد. آنگاه مهدی‌گر را می‌بوسند و به هم تبریک می‌گویند و سپس اولین غذایی که همه خانواده ایرانی دور هم می‌خورند سبزی پلو و ماهی است که طرز تهیه آن بشکل زیر می‌باشد.

مواد لازم: برنج، سبزی پلویی، گشنیز، شوی، تره، برگ پیازچه تازه (ماهی

طرز تهیه: برنجی را که تهیه کرده‌اند داخل ظرفی می‌ریزند و داخل آن آب می‌ریزند و چند بار آنرا با دست می‌چرخانند و آب را خالی می‌کنند این‌کار را چند بار تکرار می‌کنند تا برنج دارای آب زلال شود و متناسب با نوع برنج آنرا مدت‌بسی با آب و نمک خیس می‌کنند.

سبزی پلو را که از قبل خوب شسته و ریز کرده‌اند آماده می‌گذارند داخل دیگی که می‌خواهند پلو را آبکش کنند آب و نمک به اندازه می‌ریزند و آنرا روی گاز می‌گذارند تا جوش بی‌آید.

وقتی آب جوش آمد برنج خیس شده را داخل آن می‌ریزند و کمی که پخته شد از روی گاز بر می‌دارند و آبکش می‌کنند سپس ته دیگ روغن می‌ریزند و با سبزی زمینی یا نان یا مخلوطی از زعفران و مقداری از برنج آبکش شده و یا هر فرد متناسب با علاقه خانواده خود (ته دیگ را می‌پوشانند بعد برنج آبکش شده را به مقدار کم داخل دیگ می‌ریزند و روی آنرا با سبزی می‌پوشانند به همین ترتیب همه برنج و سبزی را داخل دیگ مخلوط می‌کنند و شعله گاز را کم می‌کنند و در دیگ را با پارچه‌ای تمیزی یا دمی می‌پوشانند و بر روی دیگ قرار می‌دهند تا پلو خوب پخته شود.

آنگاه ماهی را که در خانواده متناسب با وضع مالی و علاقه خودشان تهیه کرده‌اند حاضر می‌کنند. طبخ ماهی به شکل‌های مختلف است. بعضی از انواع ماهی آنرا پس از تمیز کردن (حلقه حلقه نمی‌کنند) روی شکم ماهی را کمی با چاقو پاره کرده و مخلوطی از گردوی سابیده شده و ترش‌یخ

آیا احساس همدردی کافی است؟

هن گامی که در حال نوشتن این مقاله بودم، یکی از کانال‌های تلویزیونی ترکیه، در برون‌نامه خبری خود اعلام می‌کرد که 50 نفر از 150 سنی‌گالی که به خاطر فقر از کشورشان فرار کرده و با کشتی به سوی جزایر قناری در حرکت بودند، به خاطر گرسنگی و تشنگی جان سپردند. فرار از گرسنگی و مرگ به خاطر گرسنگی!!!

پنج سال پیش یک پناهجوی ایرانی که از انتظار طولانی برای تصمیم سازمان ملل و همچنین از زندگی سخت و طاقت‌فرسا در ترکیه خسته شده بود، زمانی که سعی داشت با شن کردن خود را به سواحل یونان برساند، در مقابل چشم‌ان وحشت زده دوستانش غرق شد.

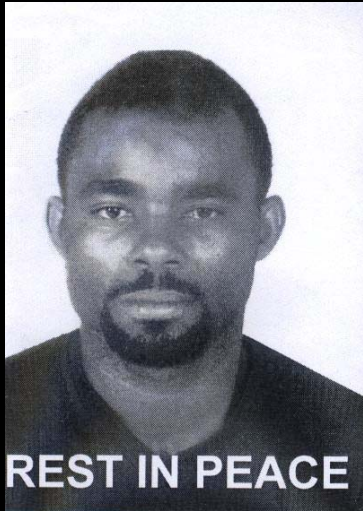
بسیاری با شنیدن این وقایع، غمگین شده و با قربانیان این حوادث احساس همدردی می‌کنند. اما سئوال این است: آیا احساس همدردی با قربانیان، کافی است؟ هر روز، صدها نفر به خاطر جنگ و عواقب مرگبار آن، به خاطر فقر، به خاطر نادیده گرفتن آزادی‌های فردی، به خاطر آزار و شکنجه و به دلیل عقاید سیاسی و مذهبی‌شان از کشورهایشان فرار کرده و از مسیر خطرناک عبور می‌کنند. آنان برای یافتن مکانی امن و به خاطر ادامه حیات، با مرگ مواجه می‌شوند. این

افراد به محض خارج شدن از کشورهایشان به سازمان ملل متحد مراجعه کرده و به خیل عظیم پناهجویان ملحق می‌شوند.

اینک سئوال این است که چه کسی پناهجوست؟ مطابق کنوانسیون ژنو، پناهجو کسی است که به خاطر عقاید مذهبی، به خاطر وابستگی یا عضویت در یک گروه سیاسی مخالف، به خاطر نژاد، ملیت و به خاطر عضویت در یک گروه اجتماعی، تحت آزار و ستم قرار گرفته و خارج از کشور متبوعش باشد و دلیل موجهی برای ترس از مقامات کشورش ارائه کند. هدف من زیر سئوال بردن این تعریف نیست. اما باید بگویم که این سکه روی دیگری نیز دارد و آن واقعیت زندگی است، این واقعیت که پناهجویان در خلال دوران اقامتشان در یک سرزمین بی‌گانه با آن روبرو می‌شوند، و بعضی اوقات تحت حمل این واقعیت از قدرت ایشان خارج است.

من به عنوان یک پناهجوی ایرانی که برای 9 سال شاهد این رنج‌ها و مشکلات بودم، نه‌ایت سعی خود را خواهم کرد تا این مشکلات را توضیح دهم. آنچه که در این مقاله می‌نویسم، درد و رنج مشترک تمامی پناهجویان است که در ترکیه زندگی می‌کنند.

9 سال پیش زمانی که برای ثبت نام به دفتر سازمان ملل در آنکارا

Bir mültecinin "kaza" sonucu ölümü!

Daha iyi bir hayat için
ülkeni terk etmek
zorunda kalıp da, eve bir
tabut içinde dönmek ne
kadar acı verici. Nijeryalı
Festus Okey'in 20
Ağustos 2007 tarihinde
Beyoğlu Emniyetinde bir
polis tarafından
öldürülmesi Türk

polisinin, esasen de Beyoğlu polisinin tutumunu ortaya çıkardı. Ama Ezilenlerin Sosyalist Platformu, Helsinki Yurttaşlar Derneği, sivil toplum örgütleri, medya ve baskılara karşı çıkanlar sayesinde bu olay halı altına süpürülemedi.

Festus Okey 27 Ekim 2007 tarihinde nihayet memleketi Ezinifite Mbaise L.G.A.'da toprağa verildi. Cenaze töreninde 58 yaşındaki annesi "gündüzüm gece oldu" diyerek ağlıyordu.

Göç yüzyıllardır var olan bir olgu. Örneğin İncil'de İbrahim'in evini terk edip göç ettiği yazar. Dünyanın her yerinde göçmenler var; Türkiye bu konuda istisna bir konumda değil. Üstelik birçok ülkede de Türkiye

vatandaşı var, hatta Nijerya'da dört şehirde (Lagos, Abuja, Kano ve Kaduna) okul açacak kadar yaygınlar.

Misafirperverlik medeniyetin temelidir. Ve bu nedenle Türkiye hoşgörüyü öğrenmelidir.

Nijerya Topluluğu Birliği

© Ismail Saymaz

Yardım Çığılığı

Bu mektup, Türkiye'ye sığınma ümidi ile gelmiş olan bir Nijeryalının ölmesi sonucunda endişelenen Afrika topluluğu üyeleri tarafından yazıldı. 20 Ağustos 2007 günü Festus Okey, Beyoğlu karakolunda polisin tabancasından çıkan bir kurşunla hayatını kaybetti ve bu ölümün nedenleri hala açıklığa kavuşmadı.

Futbolcu olan Okey, arkadaşı Marmaria Oga ile birlikte üzerlerinde uyuşturucu bulundurdıkları şüphesiyle tutuklandılar. İki arkadaş karakolda birbirlerinden ayrı tutuldular ve Oga silah sesleri duydu. Polis raporları, Festus Okey'in polis memurlarından birinin silahını almaya çalışırken vurulduğunu söylüyor. Davanın ilk duruşması 26 Kasım 2007'de yapılacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu, 1 Ekim'de toplandı ve iki alt komisyon oluşturdu: Biri gazeteci Hrant Dink cinayetini, diğeri ise Festus Okey'in cinayetini incelemek için.

Okey'in cenazesi 26 Ekim'de toprağa verilmek üzere vatani Nijerya'ya gönderildi.

23 Ağustos 2007

Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı
Ankara

Sayın Yetkili,

Bu mektubu size büyük bir ümitsizlik hali içinde yazıyoruz. Samimiyetle söylüyoruz, İstanbul'da polisler yüzünden, özellikle de Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'nün ellerinde tarif edilemez acılar çekiyoruz.

Size yaşamış olduğumuz bu acıları tek tek anlatmamız mümkün değil, çünkü sayı olarak çok fazla. Sayın yetkili, İstanbul sokaklarında özgürce dolaşamıyoruz ya da huzurlu bir şekilde uyuyamıyoruz. Neden? Çünkü sözde "üniformasız" polis memurları, siyahi insanları bu mahallelerde ölümüne korkutuyor.

Sayın yetkili, eğer bir yabancı olarak polis sokaklarda bizi denetlemek isterse, bizden pasaportumuzu isteyecektir. Bunda bir sorun yok. Fakat pasaportumuzu sunduğumuzda, bizi siyah camlı arabalarının içine itiyorlar. Orada ve o anda, cüzdanimızı ve ceplerimizi karıştırıyorlar ve herhangi bir para bulurlarsa bunu elimizden alıyorlar. Eğer bu parayı vermeyi reddedersek, önümüze uyuşturucu koyup: "Ya parayı verirsin, ya da hapse girersin" diyorlar. Üç-dört saat kadar arabalarında gezdirip, seni karar vermeye zorluyorlar. Bazen siyahi insanların yaşadıkları evlere baskınlar düzenleniyor ve polisler eğer bizi suçlayacak hiç bir şey bulamazlarsa para ve mücevher aramaya başlıyorlar. Yaklaşık beş kişinin yaşadığı bir eve gidiyor ve herkesten paralarını vermelerini

istiyorlar. Eğer bunu yapmazlarsa, dayak yiyorlar ve polis kıymetli gördükleri her şeyi yanlarına alıyor.

Bunlar sürekli olarak başımıza gelen şeyler, fakat bazı durumlar var ki bunlardan daha beter. Kısa süre önce, bütün dünyayı gezmiş Nijeryalı biri üçüncü kez Türkiye'ye geldi. Polis ona Nijerya pasaportunun sahte olduğunu söylemiş (senelerce hem Türkiye hem de başka ülkelere giriş için kullandığı pasaportu). Ankara'daki Nijerya Büyükelçiliği ile irtibata geçilmiş ve onlar pasaportun gerçek olduğunu ve meşru olarak Nijerya Göç Ofisi tarafından verildiğini doğrulamış. Fakat bir ay öncesinden bu mektubun yazıldığı güne kadar, bu adam hala Yabancılar Şubesinde tutulmaktadır. Bu kişinin Finlandiya'da ikameti var ve Türkiye'ye yasal yollardan bir turist olarak geldi, bu yüzden Finlandiya Büyükelçiliği de harekete geçti, fakat henüz bir sonuç alınmadı.

Ağustos ayında Festus Okey isimli bir Nijeryalı yol üstünde polis tarafından tutuklandı. Bir diğer kişi ile birlikte karakola götürüldü. Ondandır daha ancak 22.08.2007 tarihli VATAN gazetesinde haber aldık. Beşinci sayfada Festus Okey'in polis gözaltındayken vurulduğu haberi vardı. Cenazesi Yeni Bosna Morgu'nda bekliyor.

Sayın yetkili, lütfen durumumuzu dikkate alın. İstanbul'da ve daha ziyade Beyoğlu, Taksim'de, her gün bu gibi tarifi güç tecrübeler yaşıyoruz. Fakat Türkiye ve bazı Afrika ülkeleri arasında oluşturulan birçok ikili ilişkilerden de haberdarız. Örneğin sırf Nijerya'da iki tane Türk okulu var, biri

Lagos Viktorya Adasında, diğeri de Abuja'da. Türk insanların bizim ülkelerimizde huzur içinde yaşadıklarını ümit ediyoruz ve biz de bu ülkede huzur içinde yaşamak istiyoruz.

Sayın yetkili, bulunduğunuz konum itibariyle bize yardım etmenizi rica ediyoruz. Festus Okey ile birlikte tutuklanan ikinci kişiye ne olduğunu bilemiyoruz. Polis bize onun Yabancılar Şubesinde tutulduğunu söyledi, ama orayı aradığımızda, bize böyle bir durum olmadığını söyledi. Akıbetini bilemediğimiz için hala yaşıyor mu, ya da o da arkadaşı gibi öldü mü, bilemiyoruz.

Sayın yetkili, bütün dünyada, hatta Afrika'da bile olduğu gibi, bizler bu ülkede de birer yabancıyız. Fakat uluslararası adaletin de farkındayız. Lütfen bu konuyu dikkate alınız, çünkü artık işler kontrolden çıkmaktadır.

Bu konuyla süratle ilgilenmenizi ve bir an evvel harekete geçmenizi diliyoruz.

Teşekkür ederiz.

Saygılar,

İstanbul'daki Afrika Topluluğu

(c) İsmail Saymaz

Yazarlar

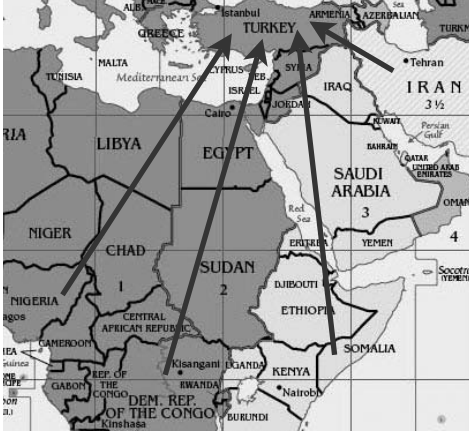
Mahad Mahmoud 21 yaşında Somalili bir mülteci. Üç yıldır Türkiye’de yaşıyor. Çalışmalarına üniversitede devam etmek, insan hakları ve mülteciler alanında çalışmalarını sürdürmek istiyor.

Iboko Sebastien 34 yaşında, Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nden bir mülteci. Ülkesinde ticaret okudu ve halen çevirmen olarak çalışıyor. Bir dayanışma ağı kurabilmek için İstanbul’da yaşayan Kongoluları bir araya getirmeye çalışıyor.

Banza Bodika Albert 1968 yılında Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nde doğdu. Pedagoji diploması var. Astride ile evli ve gururla andığı üç çocuğu var.

Fartoun Somalili bir mülteci. Mülteci statüsünü aldı ve Kanada’ya gitmek için işlemlerin tamamlanmasını bekliyor.

Hamid 1998 yılından bu yana Türkiye’de yaşayan İranlı bir mülteci. 2002 yılından beri çeşitli sivil toplum örgütlerinde çalışıyor.

Teşekkürler

Mültecilerin Sesi, Avrupa Komisyonu-AENEAS Programı, Açık Toplum Enstitüsü ve Ankara’daki Kanada Büyükelçiliği kanalı ile Kanada Hükümeti’nin cömert destekleri ile yayınlanmıştır.

Canadian
International
Development
Agency

Agence
canadienne de
développement
international

Canadâ

Mültecilerin Sesi, mülteci yazar ve sanatçıların görüşlerini ve bakış açılarını paylaşmaları için oluşturulmuş bir forumdur. Yazarlar ve sanatçılar tarafından bu haber bülteni içerisinde ortaya konmuş görüşler, inanışlar ve bakış açıları Helsinki Yurttaşlar Derneği’nin görüşlerini temsil etmeyebilir.

Katılım

“Mültecilerin Sesi” üç aylık bir bülten olmayı amaçlıyor. Bizlerle bilgilerinizi, hikayelerinizi ve eserlerinizi paylaşmanızı bekliyoruz. Eğer yazılarınızı anadilinizde göndermek isterseniz, bültende çevirisi ile birlikte yayınlanması için elimizden geleni yapacağız. Yazılarınızı göndermek için lütfen e-mail atın: refugeeaid@hyd.org.tr ya da telefon edin: 0212 292 4830

Mültecilerin Sesi

Türkiye’de Yaşayan Mültecilerin Görüşlerine Adanmıştır

Helsinki Yurttaşlar Derneği

Mülteci Savunuculuk ve Destek Programı (MDP)

Tomtom Mah. Kumbaracı Sok.

50/3A, Beyoğlu 34433, İstanbul

Tel: 0212-292 48 30

www.hyd.org.tr

HELSINKİ
YURTTAŞLAR
DERNEĞİ